

Fornminnet / naturgen

fornminnets art:

MHI 1516 III

UTM-koordinat 382 3025

beliggenhet: I den midlemmete
Sone N-siden av
Strandvatnet
høyde over havet: 960

Gårdens areal

31 1

registrator: Ola Rind
dato: juni 1986
kontrollert: Tote Aplin

Sökke

beskrivelse av fornminnet og næraste omgivelser: (evt fortsettelse på baksiden)

Strandslipt oval (fjernermet) stein med
lagel hull. Fiske sökke ell. vevlodd. (m.)
Funnnet av Ola Rind i tuften etter
Langegard. dver. Overlevet til Oldsaksam-
lingen via Tom Bloch-Nartherud sept. 1986.

til disposisjon for senere

Aksesjonsnr. 86/70.

Se også H011.

1. Har fornminnet/stedet omkring noe spesielt navn?

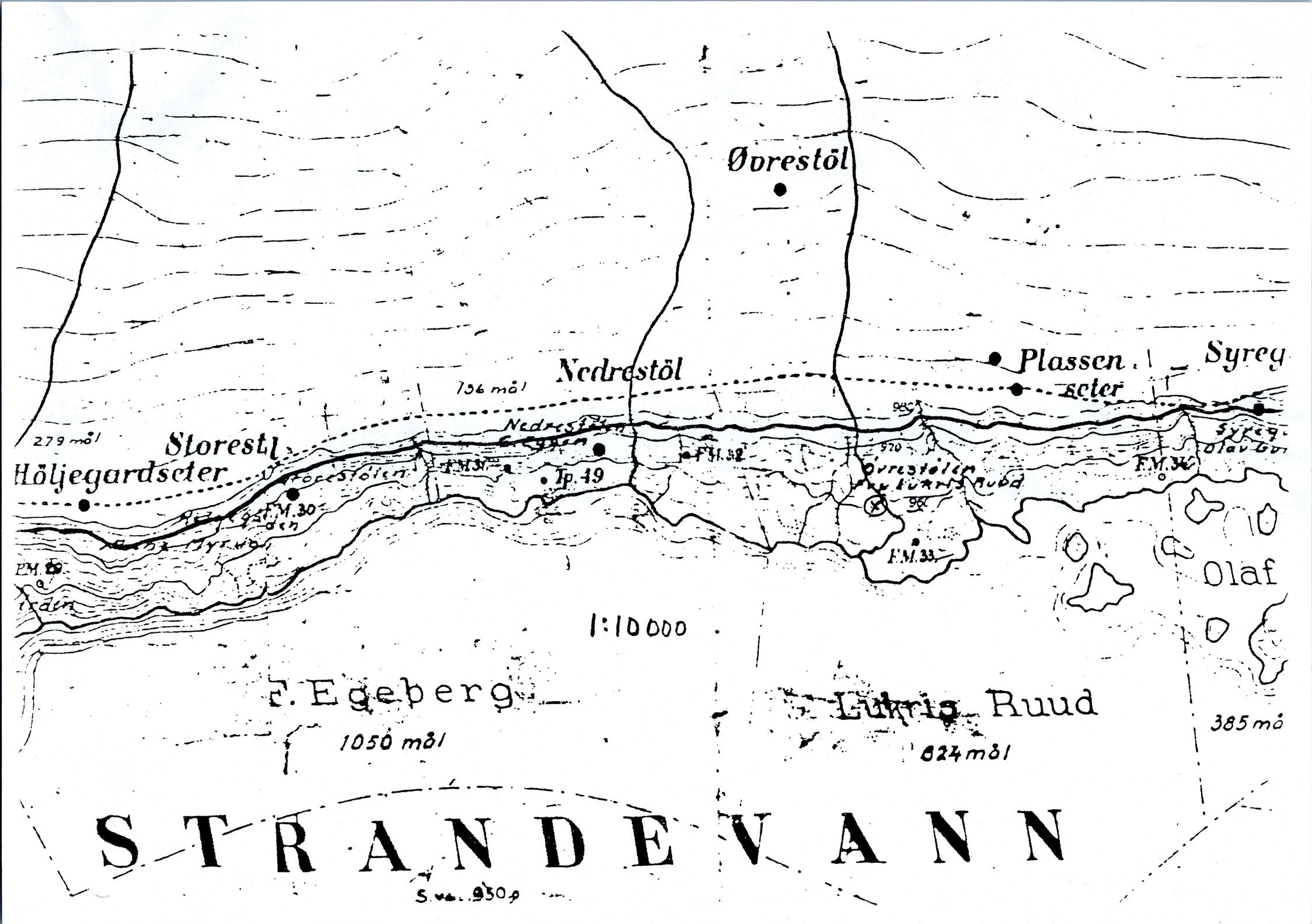
Langegard

2. Har fornminnet blitt omtalt i muntlig/nedskrevet tradisjon?

Nei

3. Hvem kan påvise stedet og evt gi nærmere opplysninger?

Ola Rind, 3577 Flovet

Örestöl

Nedrestöl

Plassen
seter

Syreg

Storestöl

Höljegardsseter

279 mål

106 mål

Nedrestölen

Örestölen

Ip. 49

F.M. 32

Örestölen
Lukis Ruud

F.M. 30

Syreg
Olav Gu

Olaf

1:10000

F. Egeberg

Lukis Ruud

1050 mål

824 mål

385 mål

STRANDEVANN

S. v. 930 p

Fornminner i Hallingdal

(ØK) Reguleringskart, vedlagt.
M711 1516 III

..... Hol kommune,
HALLINGDAL, Buskerud

Ho 11

Fornminnets art:

UTM-koordinat 382 3025

Gårdsnr. brnr

registrator: Nils Moss og Ola Ellingsgaard

Rektangulær tuft.

beliggenhet: I den neddem-
de sona, ved N-sida av
Strandavatnet.
høyde over havet: 960.

31 1

dato: 1. juni 1986
kontrollert:

Beskrivelse av fornminnet og nærmeste omgivelser: (evt fortsettelse på baksiden)

til disposisjon for senere

Området rundt Strandavatnet fikk fast busetnad
ei tid på 1700-talet. Seimare, og kanskje også tid-
legare, har området vore nytta til stolar.

Aksesjonsnr. 86/70.

60° 42'

07° 51'

No er her mange hytter.

Se også Ho 103.

Betula

1010-1170

Det er ikkje nokon stad funne dokumentert
at Langegard, som tufta og området heiter, i
eltromformatortid har vore gard med gren-
ser og eige domstilhøve.

Foto: 20623/0-5

Ua-952 945±80 BP

AD ~~940-780~~

20562/

20561/

20560/

20559/

20558/14-37

T-7970

750±40 BP

AD 1250-1280

I fall dette er ei forhistorisk tuft, er det
truleg at den lange forma ho har, er opp-
hav til namnet.

1. Har fornminnet/stedet omkring noe spesielt navn?

Langegard

2. Har fornminnet blitt omtalt i muntlig/nedskrevet tradisjon?

Ikkje sovidt ein veit.

3. Hvem kan påvise stedet og evt gi nærmere opplysninger?

Ola Ruud, 3577 Hovet, som har påvist loka-
liteten.

Der tufta ligg er det flatvore, med svak helling sunnafor, velso 100 m med mot den opprinnelege strandlina. Staden har vore tilvokse med einer, som enno ikkje er utrotna, etter 25-30 års oppdemming. Sjå foto. Ein bekk renn med 15-20 A for lokaliteten.

Tufta har retning VNV-ASA. I det fylgjande er dette med retning forenkla til N-re og S-re side, og A-re og V-re ende. Like eins NV-re og SA-re hjørna o.s.v.

Utvendige mål: ^{ca} 19,5 x 7,5 m.

Innvendige mål: Ca 17,0 x 4,7 m.

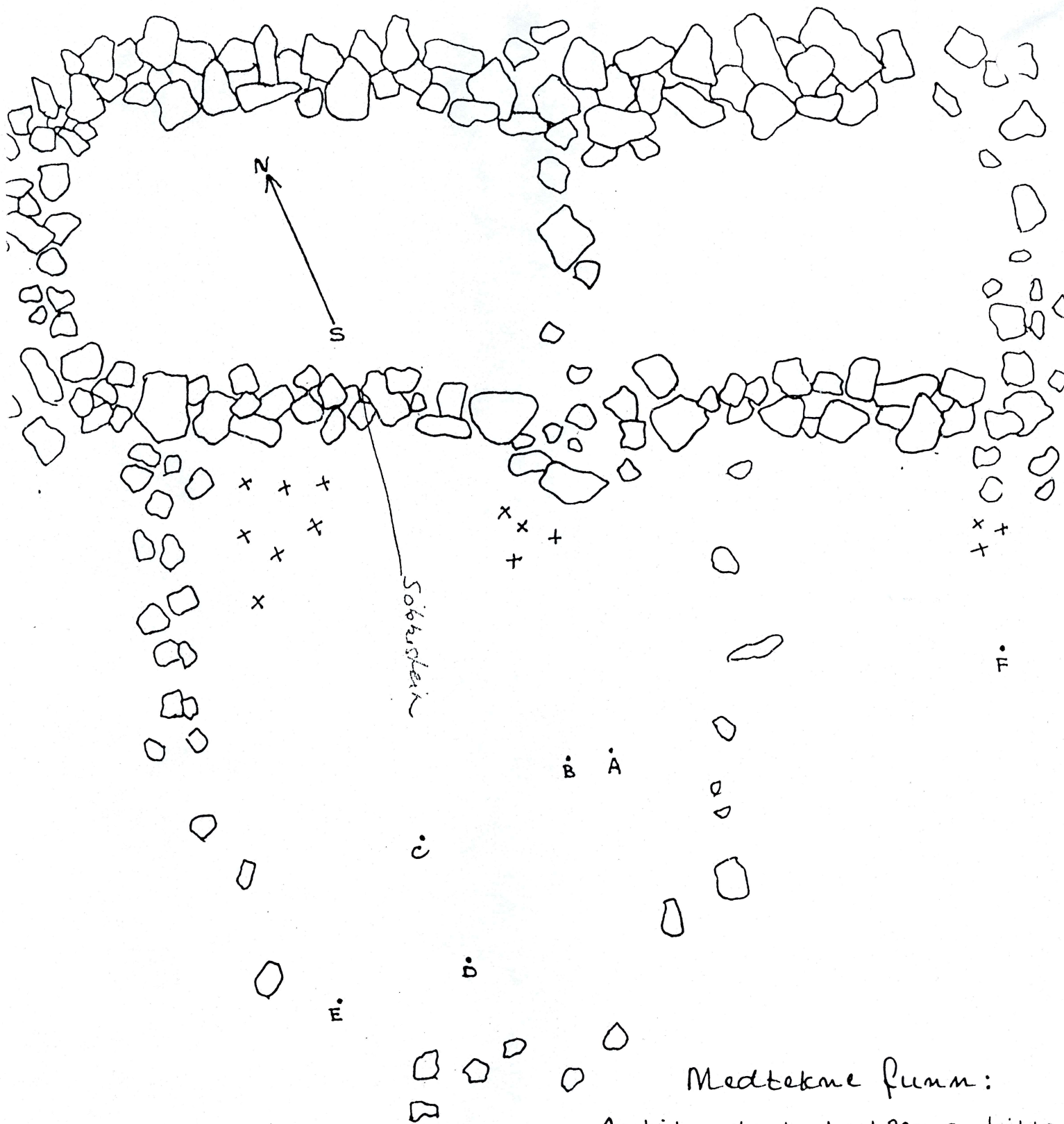
Tvers over, litt A for midten, syner steinar som kan skrive seg frå ein tverrvegg, eller midtgang. Denne munnar ut i ein stein formasjon som ein utydelig halvrunding, ca. 1 m radius, på S-sida - utvendig.

Dette har truleg vore inngang. På utsida av SA-re hjørna syner ein relativt tett steinsetnad, som nok ikkje er plassert der på naturleg måte. Sjå skisse.

Indre delen av tufta ligg litt lågare enn bakken utanfor, og ca 50 cm under overkant av steinrekka/grunnmuren.

På S-sida, framfor inngangen, er ein flatvoren vall, ca. 12 m utover. Her er dei seks funna gjorde, som fylgjer med registreringa. Sjå skisse. Det er ikkje teke noko prøvestikk.

Den nemnde vollen kan ein sjå svakt markert med stein, som ein halvrunding. Men dette er usikkert, og kan ogso vera naturleg laga.

Skisse over tufta
Langegård ved Strand-
vatnet.

Mål 1:100.

Medteknne funn:

A- bit av hestesko + saman kitta
 stykke 7 brendt leire.

B- Jarnkrok.

C- raudbrend sandstein.

D- jarnlange.

E- liten jarnbit.

F- flat, böygd jarnbit.

xx- Slagg i overflata.

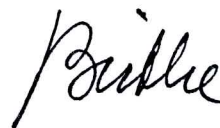
Kjære Johan, jeg sender deg et bakstehellefragment som jeg trodde helt sikkert var Hardangerstein. Nå forteller Inge Lindblom (Hallingdalsprosjektet) at det helt sikker er lokal stein (jeg vil gjerne vite hva den kalles) og at de må ha laget bakstehellen på stedet. Du hadde uttalt at det var så skifrig at en slike helle bare ville ha tålt et par gangers oppvarming før den sprakk. Alt det er greitt. Men tror du at de behersket teknikken slik at de kunne lage baksteheller der? Tuft ved Strandefjorden, Hol, Hallingdal. Søkke fra Tisleifjorden (også Hallingdalsprosjektet) er det samme type stein?

Jeg er sikker på at du nettop har tenkt å ta frem slipene fra Gamlebyen - ikke sant? Jeg skulle ønske du kunne gjøre det før jeg ble oldemor - noe som kan skje i løpet av de nærmeste årene. Det begynner å bli ganske mange år siden - er det ikke bedre å få det unnagjort?

Håper ellers alt er bra!

09.11.94

Mange hilsner

Kjære Børthe, det er nok riktig som hvidblom
sier - lokal stein. Den luter pyllitt. Det er ikke
sulfurholden nødvendigvis, - men mineralinnholdet
som gjør denne bergarten uegnet som råstoff for
balkheller. Glimmer og kvarts dominerer og de har
så forskjellige termal utvidelsesegenskaper at kornene
fort brytes ved oppvarming/avkjøling, - og dermed
smuldrer bergarten fort. Mineralene i klebersliker
har tilnærmet identiske utvidelseskoeffisienter, så
de holder følge under de store temperaturvekslingene.

Apropos: Hvordan vet du at dette er biten en
balkhelle? Bare rissene? De eldste takhellene på
Kvinnherad kirke var jernet med tilsvarende riving med
"balkhelle"-lignende riller som resultat? Jonan

Fordi de neppe ville lagt takhellene der opppe.
- uhenkelig.